

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЛБАРЫН
СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
ХАВСРАЛТ № 3

**ОЛОН УЛС, УЛСЫН ЧАНАРТАЙ АВТО ЗАМЫН СҮЛЖЭЭНИЙ
АРЧЛАЛТ, ЗАСВАР, АШИГЛАЛТЫГ САЙЖРУУЛЖ ЧАДАВХЫГ
БЭХЖҮҮЛЭХ ДУНД ХУГАЦААНЫ ДЭД ХӨТӨЛБӨР**

Улаанбаатар хот
2020 он

Агуулга

1. ХӨТӨЛБӨРИЙН ҮНДЭСЛЭЛ
2. ХӨТӨЛБӨРИЙН ХАМРАХ ХҮРЭЭ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЗАРЧИМ
3. ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО
4. ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛТ
5. ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛТУУДЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА
6. ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЕ ШАТ, ХУГАЦАА,
7. ХӨТӨЛБӨРИЙН САНХҮҮЖИЛТ
8. ХӨТӨЛБӨРИЙН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ
9. ХӨТӨЛБӨРИЙН УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ
10. ХӨТӨЛБӨРИЙН ҮР НӨЛӨӨ
11. ХАВСРАЛТ

**ОЛОН УЛС, УЛСЫН ЧАНАРТАЙ АВТО ЗАМЫН СҮЛЖЭЭНИЙ АРЧЛАЛТ, ЗАСВАР,
АШИГЛАЛТЫГ САЙЖРУУЛЖ ЧАДАВХЫГ БЭХЖҮҮЛЭХ ДУНД ХУГАЦААНЫ
ХӨТӨЛБӨР**

НЭГ. ХӨТӨЛБӨРИЙН ҮНДЭСЛЭЛ

Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дэх олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээ 893 км бөгөөд 2020 оны байдлаар 7 320,6 км /49,1%/ нь хатуу хучилттай авто зам байна.

Сүүлийн жилүүдэд олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээнд хатуу хучилттай замын хэмжээ эрчимтэй нэмэгдэж аймгийн төвүүдийг нийслэлтэй хатуу хучилттай авто замаар холбоод байгаа бөгөөд гадаад худалдааны гол эргэлт хийгддэг хилийн томоохон боомтуудруу хатуу хучилттай авто замаар нэвтрэх боломж бүрдээд байна.

Улсын төсвөөс авто зам барихад зориулж байгаа хөрөнгө жил тутам нэмэгдэж олон улс, улсын чанартай хатуу хучилттай авто замын хэмжээ нэмэгдсэн сайн тал байгаа боловч өндөр үнэ өртгөөр баригдсан зам, замын байгууламжийн арчлалт, засвар, ашиглалт төдийлөн сайн байхгүй байгаагаас замын эвдрэл их хэмжээгээр гарч хөдөлгөөн саатан аваар осол гарахад тодорхой хэмжээгээр нөлөөлж байгаа талаар зам хэрэглэгч, олон нийтийн зүгээс их хэмжээгээр шүүмжилж байна.

Хөрөнгө мөнгөний дутагдал, зохион байгуулалтын оновчтой биш байдлаас шалтгаалан өдөр тутам хийгдэж байх замын арчлалт, урсгал засварын ажил бүрэн хэмжээгээр хийгдэхгүй байгаа нь зам, замын байгууламжид их хэмжээний эвдрэл гарах үндэс болж байна. Олон улс, улсын чанартай авто замд нормативоор жилд хийх арчлалт, урсгал засварын ажлын шаардлагатай зардлын дөнгөж 30-40%-ийг олгож байна.

Тэрчлэн авто замд хийгдэх ээлжит болон их засварын ажилд хөрөнгө төлөвлөхгүй байгаагаас олон улс, улсын чанартай хатуу хучилттай замын 46,2% буюу 3384,5 км замын ээлжит засвар хийх хугацаа, 9,2% буюу 675,6 км замын их засвар хийх хугацаа тус тус хэтэрсэн байна. Энэ нь эдгээр замыг цаашид илүү их хөрөнгө хүч гарган засаж хэвийн байдалд нь оруулна гэсэн хэрэг болж байгаа юм.

Иймд авто замын арчлалт, урсгал болон ээлжит, их засварын ажлыг тогтоосон нормативт хугацаанд нь стандартын дагуу хийж байх нь хойшлуулшгүй чухал асуудал болж байна. Авто замын арчлалт, засвар, ашиглалтыг сайжруулах ажлын удирдлага, зохион байгуулалтыг өөрчлөн оновчтой болгох шаардлага зайлшгүй чухал болж байна.

Олон улс, улсын чанартай авто замын арчлалт, засварын ажлыг төрийн өмчийн 20, хувийн өмчийн 12 компани гүйцэтгэж байгаагийн удирдлага, зохион байгуулалт нь ЗТХЯ, ТӨБЗГ, "ЗТХТ" ТӨҮГ гэсэн 3 газарт харьяалагдан үйл ажиллагааны давхардалтай, үүрэг нь тодорхойгүйгээс ажлын төлөвлөлт, үйл ажиллагаанд оролцогчдын хариуцлагын тогтолцоо сул байгаа нь замын арчлалт, засварын ажил хугацаа алдах, чанаргүй хийгдэх, хөрөнгө оруулалтын үр ашиг буурахад хүргэж байна.

Нөгөө талаар зам хариуцагч АЗЗА-ын 32 компанийн чадавхыг сайжруулан мэргэжилтэй боловсон хүчин, тоног төхөөрөмж материаллаг баазын хувьд бэхжүүлэх зорилт тулгарч байна.

Авто замын арчлалт, засварын ажлыг сайжруулахын тулд авто зам, замын байгууламжийн арчлалт, засварын ажил болон ашиглалтын эрх зүйн орчин, стандарт норм дүрмийг боловсронгуй болгож өнөөгийн нөхцөл шаардлагад нийцүүлэх нь чухал болж байна. Олон улс, улсын чанартай авто замын тэмдэгжүүлэлт, мэдээллийг тодорхой оновчтой болгож замын зурвас газрын тохижилт, замын дагуух үйлчилгээг бий болгож, тогтмолжуулан сайжруулах шаардлага гарч байна.

Нөгөө талаас жилд авто замын засвар арчлалтын ажилд хуваарилагддаг хөрөнгө оруулалтын хэмжээ бага, тогтвортой биш байгаагаас шалтгаалан ихэнх компаниуд зорилтот түвшинг биелүүлэхийн тулд аймаг орон нутагт зарлагдсан тендерт оролцож зам барилгын ажил хийх, замын барилгын байгууллагуудын туслан гүйцэтгэгчээр ажиллаж үндсэн ажлаасаа хөндийрч тэр хэмжээгээр улсын авто зам хариуцсан эзэнгүйдэх явдал гарч байна.

Авто замын салбарын 1990-2018 оны хөрөнгө оруулалт, үр дүнгийн судалгаагаар урсгал засвар, арчлалтад нийт хөрөнгө оруулалтын дөнгөж 5.8 % нь оногдож байгаа нь авто зам замын байгууламжийн засвар арчлалтын ажлын чанар, үр ашигт муугаар нөлөөлж байна.

Авто замын арчлалт, засварын ажил ийм байдлаар үргэлжилсэн тохиолдолд одоо баригдсан байгаа хатуу хучилттай авто замууд эвдэрч, устаж үгүй болон авто замуудыг шинээр дахин барих шаардлага гарах эрсдэл тулгарч байна.

Дээрх нөхцөл байдлаас үндэслэн "Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний арчлалт, засвар, ашиглалтыг сайжруулж чадавхыг бэхжүүлэх дунд хугацааны хөтөлбөр"-ийг боловсруулан хэрэгжүүлэх бодит шаардлагын үүднээс энэхүү хөтөлбөрийг гаргаж байна.

ХОЁР. ХӨТӨЛБӨРИЙН ХАМРАХ ХҮРЭЭ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЗАРЧИМ

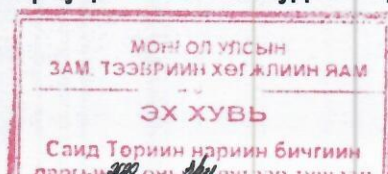
- 2.1 Хөтөлбөр нь олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний арчлалт, засварын ажил, түүнд хамааралтай төрийн болон хувийн хэвшлийн бүх хэлбэрийн байгууллагуудын үйл ажиллагаанд хамаарна.
- 2.2 Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална:
 - 2.2.1 Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний арчлалт, засварын ажлыг нэгдсэн бодлого, төлөвлөгөөтэй уялдуулан хөгжүүлэх;
 - 2.2.2 Авто замын сүлжээг ашиглах, засварлах үйл ажиллагаа удирдлагын нэгдмэл бүтэц, тогтолцоотой байх;
 - 2.2.3 Авто зам ашиглах, арчлах, хамгаалах, засварлах үеийн үйл ажиллагаа нь хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх;
 - 2.2.4 Авто замын арчлалт засварын ажил төр хувийн хэвшлийн үр ашигтай хамтын ажиллагаанд тулгуурласан байна;

ГУРАВ. ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО

Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний арчлалт, засварын ажлыг сайжруулан шинэ түвшинд гаргаж зам, замын байгууламжийн ашиглалтын бэлэн байдлыг бүрэн хангаж, авто зам хэрэглэгчдийг аюулгүй, тав тухтай авто замаар байнга үйлчлэхэд хөтөлбөрийн зорилго оршино.

ДӨРӨВ. ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛТ

- 4.1. Авто замын засвар арчлалтын ажлын удирдлага, зохион байгуулалтыг тодорхой, оновчтой болгож, хяналтын тогтолцоог сайжруулах;
- 4.2. Авто замын засвар арчлалтын ажлын стандарт, норм дүрэм, эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох;
- 4.3. Авто замын арчлалт, урсгал засварын ажлын хөрөнгө оруулалтыг шаардлагатай хэмжээнд хүртэл нэмэгдүүлж замын ашиглалтын бэлэн байдлын түвшингээр санхүүжүүлэн зам хариуцагч компаниудын идэвх санаачилга, хариуцлагыг дээшлүүлэх;

- 4.4. Олон улс, улсын чанартай авто зам, замын байгууламжийн ээлжит болон их засварыг хугацааны норматив, техник ашиглалтын түвшингийн дүгнэлтэд үндэслэн үе шаттайгаар хийж хэвшүүлэх;
- 4.5. Авто замын арчлалт, засварын ажилд шинэ техник, технологи нэвтрүүлж, АЗЗА-ын компаниудын хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, чадавхыг бэхжүүлэх;
- 4.6. Авто замын үндсэн хөрөнгийн менежментийг хэрэгжүүлж засварын ажлын хөрөнгө оруулалт түүний үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх;
- 4.7. Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний тэмдэгжүүлэлт, мэдээллийг тодорхой болгож замын дагуух үйлчилгээг нэмэгдүүлэн сайжруулж зам хэрэглэгчдийн тав, тухтай зорчих нөхцөл, боломжийг бүрдүүлэх;

ТАВ. ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛТУУДЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

5.1 Авто замын засвар арчлалтын ажлын удирдлага, зохион байгуулалтыг тодорхой, оновчтой болгож, хяналтын тогтолцоог сайжруулах зорилтын хүрээнд:

- 5.1.1 Олон улс, улсын чанартай авто замын арчлалт, засварын ажлын удирдлага зохион байгуулалтын өнөөгийн тогтолцоонд өөрчлөлт оруулж төрийн өмчийн АЗЗА компаниудын төрийн өмчийн төлөөллийг ЗТХЯ-нд шилжүүлэх асуудлыг шийдвэрлэх,
- 5.1.2 ЗТХЯ төрийн өмчит АЗЗА компанийн дүрэм, бүтэц, зохион байгуулалт, зорилтот түвшин, эдийн засаг санхүүгийн төлөвлөгөөг баталж хэрэгжилтэд нь хяналт тавьж байх эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх,
- 5.1.3 Олон улс, улсын чанартай авто замын арчлалт, засварын ажлыг нэгдсэн зохион байгуулалтаар хангаж, зам хариуцагч компаниудын мэргэжлийн, өдөр тутмын удирдлага, зохицуулалт, хяналтыг хийж байх үүргийг "Зам, тээврийн хөгжлийн төв" ТӨҮГ-т хариуцуулах,
- 5.1.4 "Авто замын зөвлөл"-ийг хуулийн дагуу байгуулан ажиллуулж замын ашиглалтын бэлэн байдалд зам хэрэглэгч, олон нийтээс тавих хяналтыг хэрэгжүүлэн тэдний дэмжлэг туслалцааг авч хамтран ажиллах,
- 5.1.5 Зам хариуцагч төрийн өмчит компаниудын захирлаар мэргэжлийн болон эдийн засгийн өндөр мэдлэг, ажлын дадлага туршлага, ёс зүйтэй хүнийг томилж тогтвортой ажиллуулах чиглэлийг тууштай баримталж "Авто зам, замын байгууламжийн арчлалт, засварын зохион байгуулалтын дүрэм"-ийн 5.3.7-дахь заалтыг хэрэгжүүлж ажиллах,
- 5.1.6 Зам хариуцагч хувийн өмчит компаниудын шалгаруулалтад тавих шаардлагыг өндөржүүлж, гэрээгээр хүлээх үүргийг тодорхой болгож, тавих хяналтыг сайжруулах,
- 5.1.7 Авто зам хариуцагч компаниудын хариуцах замын уртыг оновчтой тогтоож авто замын ашиглалтын бэлэн байдлыг хангах, арчлалт засварын ажлын чанар, хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах талаар шаардлага, хариуцлагыг өндөржүүлэх заалтуудыг зам хариуцах гэрээнд тусган тогтмол хугацаанд дүгнэж байх,
- 5.1.8 Олон улс, улсын чанартай авто замын зурвас газрыг эзэмшигч буюу ЗТХЯ-ны бүртгэлд хамруулж кадастржуулах, "Авто замын тухай хууль"-ийн 4.1.7-д заасан зориулалтаар ашиглаж зурвас газарт явуулж буй үйл ажиллагаанаас Авто замын санд орлого олох боломжийг хуулийн дагуу бүрдүүлэх.
- 5.1.9 Авто замын арчлалт, засвар, ашиглалтад тавих хяналтыг сайжруулан үр нөлөөтэй болгох зорилгоор зам засварын ажлын хяналтын инженерүүдийг улсын байцаагчийн эрхтэй болгох асуудлыг холбогдох байгууллагуудад тавьж шийдвэрлэх
- 5.1.10 Улсын чанартай хатуу хучилттай авто замд даац хэтрүүлэн тээвэр хийдэг асуудлыг арилгах зорилгоор төлбөр хураах цэгүүдэд даац хэмжих төхөөрөмж байрлуулан стандартыг мөрдүүлж даац хэтрүүлэн тээвэрлэлт хийх явдлыг зогсоох арга хэмжээг шат дараатай авах

5.2 Авто замын засвар арчлалтын ажлын стандарт, норм дүрэм, эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох зорилтын хүрээнд

5.2 Авто замын арчлалт, засвар, ашиглалтын норм, дүрэм, стандартуудад үзлэг, шинжилгээ хийж өөрчлөн сайжруулах, шаардлагатай норм, стандарт, дүрмийг шинээр боловсруулан хууль эрх зүй, стандартын оновчтой тогтолцоог бүрдүүлж хэрэгжүүлэх

- 5.2.1. "Авто зам, замын байгууламжийн засварын ажлын үйлдвэрлэлийн жишиг норм БНБД 81-20-08"-ыг шинэчлэн боловсруулж батлуулан хэрэгжүүлэх
- 5.2.2. "Авто зам, замын байгууламжийн засварын ажлын төсвийн жишиг норм БНБД 81-26-08"-ыг шинэчлэн боловсруулах ажлыг дуусгаж хэрэгжүүлэх
- 5.2.3. Авто замын орон зайн мэдээллийн санд суурилсан веб аппликэйшнд улсын чанартай авто замын судалгааны мэдээллийг оруулах, веб аппликэйшнийг мэргэжлийн, хэрэглээний түвшинд ашиглах дадлагыг бий болгох, олон улсын стандартын түвшинд нэгдсэн мэдээллийг системийг бий болгох
- 5.2.4. Авто зам, замын байгууламжийн техник ашиглалтын түвшин тогтоох үнэлэх аргачлал MNS 6441:2014 стандартыг шинэчлэн гаргаж хэрэгжүүлэх
- 5.2.5. "Авто зам, замын байгууламжийн засвар арчлалтын арга технологи БНБД 13-03-00" нормыг шинэчлэн боловсруулж хэрэгжүүлэх
- 5.2.6. "Авто зам, замын байгууламжийн засвар арчлалтын техникийн шаардлага" нормыг шинэчлэн боловсруулж хэрэгжүүлэх
- 5.2.7. "Авто зам, замын байгууламжийн арчлалт, урсгал засвар, онцгой ажлуудыг гүйцэтгэх хугацааны норм ЗЗБНБД 41-010-2016"-ыг шинэчлэн боловсруулах
- 5.2.8. "Авто зам, замын байгууламжийн арчлалт засварын зохион байгуулалт техникийн дүрэм ЗЗБНБД 41-011-2016"-ыг шинэчлэн боловсруулж хэрэгжүүлэх

5.3 Авто замын арчлалт, урсгал засварын ажлын хөрөнгө оруулалтыг шаардлагатай хэмжээнд хүртэл нэмэгдүүлж замын ашиглалтын бэлэн байдлын түвшингээр санхүүжүүлэн зам хариуцагч компаниудын идэвх санаачилга, хариуцлагыг дээшлүүлэх зорилтын хүрээнд

- 5.3.1 Авто замын арчлалт урсгал засварын ажилд зарцуулах хөрөнгө оруулалтыг жил тутам нэмэгдүүлэн шаардлагатай хэмжээнд хүргэх.
- 5.3.2 Зам, тээврийн хөгжлийн сайд болон Сангийн сайдын хамтарсан "Журам батлах тухай" 2020 оны 154/А/159 дугаар тушаалаар батлагдсан "Авто замын ашиглалтын бэлэн байдлын түвшнээр санхүүжүүлэх журам"-ыг хэрэгжүүлэх бэлтгэлийг хангаж 2021 оноос зарим компаниудад туршилтын журмаар хэрэгжүүлж эхлэн 2023 онд бүх компаниудыг хамруулах арга хэмжээ авах
- 5.3.3 Олон улс, улсын чанартай авто замын ашиглалтын бэлэн байдлын судалгааг хийж зам хариуцагч компаниудын хариуцсан замын бэлэн байдлын түвшинг замын хучилтын төрөл, насжилтын байдлаар нь тогтоох ажлыг зохион байгуулах
- 5.3.4 Авто замын ашиглалтын бэлэн байдлыг шалгаж дүгнэн санхүүжүүлэх нарийвчилсан журмыг боловсруулж баталж хэрэгжүүлэх
- 5.3.5 "Авто замын сан"-г шаардагдах эх үүсвэрээр нь байнга хангаж хуульд заасан чиг үүргийн дагуу бие даасан хэлбэрээр ажиллуулж замын арчлалт, урсгал засварын ажлыг бүрэн хэмжээгээр сангаас санхүүжүүлэн хөрөнгийн үр ашгийг дээшлүүлэх
- 5.3.6 Авто замын сангийн орлогын эх үүсвэрийг тогтвортой хэмжээнд нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авч сангийн үйл ажиллагааг зах зээлийн зарчимд нийцүүлэн өөрийн орлогоор санхүүждэг болох чиглэлийг баримтлан эрх зүйн орчныг бүрдүүлнэ.

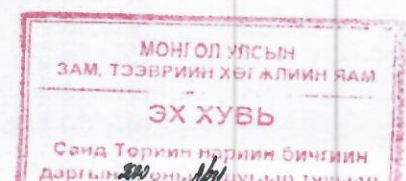

5.4 Олон улс, улсын чанартай авто зам, замын байгууламжийн ээлжит болон их засварыг хугацааны норматив, техник ашиглалтын түвшингийн дүгнэлтэд үндэслэн үе шаттайгаар хийж хэвшүүлэх зорилтын хүрээнд

- 5.4.1 Авто замын салбарын хөрөнгө оруулалтыг төлөвлөж, санхүүжүүлэхэд эхний ээлжид одоо ашиглагдаж байгаа хатуу хучилттай зам, гүүрийн ээлжит болон их засварын ажлыг гүйцэтгэхэд чиглүүлж зам, замын байгууламжийг удаан хугацаанд хэвийн хэмжээнд ашиглаж байх боломжийг бүрдүүлэх
- 5.4.2 Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний дагуу олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний 10 чиглэлийн 515,06 км, замд их засвар, 5 чиглэлийн 334,2 км хатуу хучилттай авто замд ээлжит засвар хийх ажлыг зохион байгуулах
- 5.4.3 Авто замын ээлжит засвар хийх орчин үеийн өндөр бүтээмжтэй тоног төхөөрөмж нь өндөр үнэтэй учир зам хариуцагч компаниуд худалдан авах боломжгүй байгааг харгалзан энэ асуудлыг нэгдсэн байдлаар шийдвэрлэн компаниудад түрээсээр ашиглуулж ээлжит засварыг нормативт хугацаанд нь хийж байх оновчтой тогтолцоог бүрдүүлж ажиллах
- 5.4.4 Авто замын ээлжит болон их засвар хийхийн өмнө замын техник ашиглалтын түвшин болон хийх засварын хэмжээг тогтоох судалгааг энэ ажлаар мэргэшсэн багаар хийлгэж зургийн даалгаврыг бодитой гаргаж зураг төслийн чанарыг сайжруулахад анхаарч хэвшүүлэх
- 5.4.5 Ээлжит болон их засварын ажилд тавих хяналтын тогтолцоо, үүрэг, хариуцлагыг дээшлүүлж хөндлөнгийн хяналтын үр нөлөөг нэмэгдүүлж замын барилгын ажлын менежмент, хөдөлгөөн зохицуулалтыг сайжруулж, ээлжит болон их засварын ажлын үед хөдөлгөөний саатал, аваар, осолгүй байх нөхцөлийг бүрдүүлж ажиллах
- 5.4.6 Олон улс, улсын чанартай авто замд 2025-2028 онд хийх их болон ээлжит засварын ажлыг тодорхойлон үе шаттайгаар төлөвлөн гүйцэтгэж байх

5.5 Авто замын арчлалт, засварын ажилд шинэ техник, технологи нэвтрүүлж, АЗЗА-ын компаниудын хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, чадавхыг бэхжүүлэх зорилтын хүрээнд

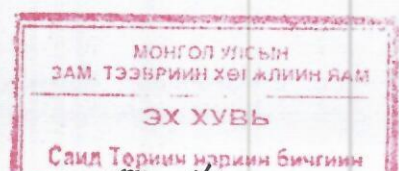
- 5.5.1. Авто замын арчлалт, засварын ажилд ашиглагдаж байгаа бусад улс орнуудын дэвшилтэт шинэ технологийг судалж нэвтрүүлэхийн дээр зам, замын байгууламжийн засварын ажилд тохирсон бага оврын өндөр хүчин чадалтай тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслээр хангах арга хэмжээ авах
- 5.5.2. Төрийн өмчит АЗЗА-ын компаниудын машин механизм тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх талаар дараах арга хэмжээг авч ажиллана. Үүнд:
- Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Беларусь Улсын Засгийн газар хооронд байгуулсан Экспортын зээлийн ерөнхий хэлэлцээрийн хүрээнд авто замын засвар арчлалтын нүхэн засварын тусгай тоноглол бүхий MA3-5337A2-348-600 маркийн "Тайфун" авто машин 21 ширхэг, хосолмол ажиллагаатай тусгай зориулалтын тоноглол бүхий MA3-5905A2-390 маркийн авто машин 21 ширхгийг худалдан авах
 - Азийн хөгжлийн банкны зээлээр Гадаргуун боловсруулалтын машин /Чип силлэр/ Гадаргуун боловсруулалтын машин /Слюрри силлэр/ Авто замын үзлэгийн машин /Laser Crack Measurement System/ тус бүр 1 ширхгийг худалдан авах
 - Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2021-2024 онд 65,9 тэрбум төгрөгийн үнэ бүхий 15 нэр төрлийн 435 ширхэг машин механизм тоног төхөөрөмжийг худалдан авах

- 5.5.3. Хувийн өмчит АЗЗА-ын компаниудтай байгуулах зам хариуцагчийн гэрээнд заавал байх машин, механизм тоног, төхөөрөмж, багаж хэрэгслийг нарийвчлан тодорхой зааж хэрэгжилтэд нь хяналт тавьж машин механизм, тоног төхөөрөмжөө сайжруулахад нь дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллах
- 5.5.4. АЗЗА-ын байгууллагуудыг шаардлагатай ИТА, мэргэжилтэй ажилчдаар бүрэн хангаж, мэдлэг, чадварыг нь дээшлүүлэх ажлыг төлөвлөгөөтэйгөөр хэрэгжүүлэх
- 5.5.5. Авто замын мэргэжлээр мэргэжилтэн бэлтгэж байгаа их, дээд сургууль, коллежид суралцагсдыг зам, замын байгууламжийн арчлалт, засварын чиглэлээр мэргэшүүлэх талаар хамтран ажиллаж зам хариуцагч компаниудад дадлага хийлгэж байх ажлыг зохион байгуулах
- 5.5.6. Авто замын инженер, техникч зэрэг мэргэжлээр суралцаж байгаа оюутнуудын судалгаа гаргаж тэднийг аймгууд дахь зам хариуцагч компаниудад ажиллуулахыг дэмжиж, урамшуулах арга хэмжээ авч ажиллах
- 5.5.7. АЗЗА-ын байгууллагуудын инженер техникийн ажилтнуудыг давтан сургах, мэргэжил дээшлүүлэх, зэрэг олгох, гадаад, дотоодын их дээд сургуульд мэргэшлийн чиглэлээр нь сургалтад хамруулах ажлыг үе шаттайгаар зохион байгуулах
- 5.5.8. АЗЗА-ын байгууллагуудын ИТА-уудын цалин, урамшууллыг нэмэгдүүлж нийгмийн асуудлыг нь шийдвэрлэхэд туслалцаа үзүүлэх
- 5.5.9. Авто замын засвар арчлалтын мэргэжилтэй ажилчид бэлтгэх талаар мэргэжил сургалтын төв, төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажиллаж тэднийг зам хариуцагч компаниудад тогтвор суурьшилтай ажиллах нөхцөл, боломжийг бүрдүүлэх
- 5.5.10. Авто замын засвар арчлалтын байгууллагуудын мэдээллийн системийг боловсронгуй болгох талаар дараах арга хэмжээг авч ажиллана. Үүнд:
- “Авто замын орон зайн мэдээллийн санд суурилсан веб аппликейшнд улсын чанартай замын судалгааны мэдээллийг оруулах, веб аппликейшнийг мэргэжлийн, хэрэглээний түвшинд ашиглах дадлагыг бий болгох, олон улсын стандартын түвшинд нэгдсэн мэдээллийн системийг бий болгох” төсөл хэрэгжүүлж, ашиглалтад нэвтрүүлэх,
 - Авто зам хэрэглэгчдээс цахимаар замын нөхцөл байдлын мэдээллийг шуурхай авах програм хангамжийг хөгжүүлэх
 - Авто зам, замын байгууламжийн төвөгшилтэй цэгүүдийг камержуулж, нэгдсэн мэдээллийн системд холбох
 - Авто зам, замын байгууламжийн техник ашиглалтын түвшин тогтоох судалгааны үр дүнг авто замын орон зайн нэгдсэн мэдээллийн системд холбох
 - Олон улс, улсын чанартай авто замын бэлэн байдлын мэдээ авах системийг сайжруулан цаашид нэгдсэн удирдлагын төвтэй болох ажлыг шат дараатай авч хэрэгжүүлэх

5.6 Авто замын үндсэн хөрөнгийн менежментийг хэрэгжүүлж засварын ажлын хөрөнгө оруулалт түүний үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх зорилтын хүрээнд;

- 5.6.1 Авто замын засвар арчлалтын ажлыг Замын үндсэн хөрөнгийн менежментийн систем (ЗҮХМС)-д үндэслэн гүйцэтгэж засвар арчлалтын ажилд шаардлагатай хөрөнгийн хэмжээг тодорхойлж төлөвлөн оновчтой хэрэгжүүлж зам, замын байгууламжийн ашиглалтыг сайжруулан хөрөнгө оруулалтын үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх
- 5.6.2 Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний дахин үнэлгээг хийж зам, замын байгууламжийн үнэлгээг чиглэл бүрээр нь гарган үндсэн хөрөнгийн бүртгэлд оруулан жил бүр элэгдэл, хорогдлыг тооцон, өртгийн хөдөлгөөн хийж байх ажлыг хэвшүүлэх

- 5.6.3 Авто зам, замын байгууламжийн арчлалт, засварын ажлын хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг тодорхой хугацаанд тооцон цаашид авах арга хэмжээг тодорхойлон хэрэгжүүлж байх
- 5.6.4 Олон улс, улсын чанартай авто замаас төлбөр авах замын уртыг оновчтой тогтоож хоёр урсгалд нь төлбөр авах асуудлыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх
- 5.6.5 Авто зам ашигласны төлбөрийн одоогийн хэмжээг нэмэгдүүлэх асуудлыг холбогдох байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх
- 5.6.6 Авто замын төлбөр авах цэгүүдийн байршлыг оновчтой тогтоон нэмэгдүүлж цахимжуулан хувь хүний оролцоо нөлөөллийг аль болох багасгах арга хэмжээ авах.
- 5.6.7 Авто замын улсын байцаагчийн ногдуулсан торгууль шийтгэврийн орлогын тодорхой хэсгийг авто замын санд төвлөрүүлэх асуудлыг холбогдох байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх
- 5.6.8 Олон улс, улсын чанартай авто замын арчлалт, засварын ажлын хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт, санхүүжилт, зарцуулалт, хяналтыг сайжруулан үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авах

5.7 Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний тэмдэгжүүлэлт, мэдээллийг тодорхой болгож замын дагуух үйлчилгээг нэмэгдүүлэн сайжруулж зам хэрэглэгчдийн тав, тухтай зорчих нөхцөл, боломжийг бүрдүүлэх зорилтын хүрээнд

- 5.7.1 Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах үндэсний стратегийг хэрэгжүүлэх шат дараатай арга хэмжээ авч замын тэмдэг тэмдэглэгээ, мэдээллийг оновчтой тодорхой болгож замаас хамааран гарах осол, аваргүй орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх
- 5.7.2 Олон улс, улсын чанартай авто зам болон түүнээс салаалах орон нутгийн замыг тэмдэгжүүлэх арга хэмжээг нэгдсэн зохион байгуулалт, төлөвлөгөөтэйгөөр хэрэгжүүлж зорчигчид хаана, ямар онцлогтой замаар явж байгаа мэдээллийг авч зорьсон газраа төөрч, будлихгүйгээр хүрч байх нөхцөлийг шат дараатайгаар бүрдүүлэх
- 5.7.3 Олон улс, улсын чанартай болон тусгай зориулалтын авто замын нийт зурвас газрын судалгааг гарган кадастрын бүртгэлд хамруулах асуудлыг зохион байгуулж ЗТХЯ-ны эзэмшилд авах
- 5.7.4 Олон улс, улсын чанартай болон тусгай зориулалтын авто замын зурвас газарт үйл ажиллагаа, үйлчилгээ эрхэлж байгаа байгууллага, иргэдийн судалгаа гаргаж цаашид зурвас газрыг чөлөөлөх болон үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрөл олгох зэргээр шийдвэрлэх
- 5.7.5 Авто замын зурвас газарт үйл ажиллагаа, үйлчилгээ явуулах, түүнд тавигдах шаардлага болон тодорхой хураамж тогтоох журам боловсруулж батлуулан хэрэгжүүлэх
- 5.7.6 Олон улс, улсын чанартай авто замын зурвас газарт үйл ажиллагаа, үйлчилгээ явуулах, газар эзэмшүүлэхгүй байх талаар орон нутгийн төр, захиргааны байгууллагад мэдэгдэл өгч зурвас газрыг хамгаалах, тохижуулах талаар хамтран ажиллах
- 5.7.7 Зам хариуцагч байгууллагаас замын зурвас газарт ажил гүйцэтгэх үүргийг тодорхой болгож байнга тохижуулан арчлан хамгаалдаг болгох арга хэмжээ авах
- 5.7.8 Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээгээр зорчигчдын тав, тухтай зорчих боломжийг бүрдүүлэх зорилгоор замын дагууд тээврийн хэрэгслийн түр зогсох талбайг үе шаттайгаар байгуулна. Түр зогсох талбай нь тээврийн хэрэгслийн зогсох талбай, бие засах цэг, хогийн сав, сууж амрах сандал, ширээ зэргээс бүрдэнэ.
- 5.7.9 Зогсоол хоорондын зайг тухайн замын хөдөлгөөний эрчим, газар орон, авто замын нөхцөл байдлыг харгалзан тогтооно.
- 5.7.10 Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээгээр зорчих тээврийн хэрэгслийн жолооч, зорчигчдын амрах болон машиндаа үзлэг, үйлчилгээ

хийх зориулалтаар авто замын дагууд үйлчилгээний цогцолборуудыг байгуулж ажиллуулна. Үйлчилгээний цогцолборыг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд байгуулж ажиллуулна.

5.7.11 Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний дагууд түр зогсох талбай болон үйлчилгээний цогцолбор байгуулж ажиллуулах журам гарган баталж хэрэгжүүлнэ

ЗУРГАА. ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЕ ШАТ, ХУГАЦАА

Хөтөлбөрийг 2021-2028 онд 2 үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ:

Хөтөлбөрийн 1-р үе шат (2021-2024 он, хөтөлбөрийн богино хугацааны зорилтыг шийдвэрлэх үе): 2024 онд Зам, тээврийн хөгжлийн яамнаас хөтөлбөрийн богино хугацааны зорилтын биелэлтэд дүгнэлт өгнө;

Хөтөлбөрийн 2 дугаар үе шат (2025-2028 он, хөтөлбөрийн зорилтыг шийдвэрлэх үе): 2028 онд хөтөлбөрийн зорилго, зорилтыг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.

Хөтөлбөр"-ийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 1 дүгээр хавсралтад үзүүлэв.

ДОЛОО. ХӨТӨЛБӨРИЙН САНХҮҮЖИЛТ

Хөтөлбөрийг дараах эх үүсвэрээр санхүүжүүлнэ.

- ✓ Улс, орон нутгийн төсөв;
- ✓ Авто замын сан;
- ✓ Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн хөрөнгө
- ✓ Гадаад орон, олон улсын байгууллагын хөнгөлөлттэй зээл, тусламж, хандив;

Хөтөлбөрийн эхний үе шат буюу 2020-2024 оны үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай хөрөнгийн хэмжээ, санхүүжилтийн эх үүсвэрийн төсөөллийг 2 дугаар хавсралтад үзүүлэв.

НАЙМ. ХӨТӨЛБӨРИЙН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ

	ЗОРИЛТ	2021-2024 он	2025-2028 он
1	Авто замын засвар арчлалтын ажлын удирдлага, зохион байгуулалтыг тодорхой, оновчтой болгож, хяналтын тогтолцоог сайжруулах	АЗЗА компани, "ЗТХТ" ТӨҮГ-ыг ЗТХЯ-ны харъяанд ажиллуулна.	Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Авто замын газар байгуулна.
2	Авто замын засвар арчлалтын ажлын стандарт, норм дүрэм, эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох;	Авто замын засвар арчлалтын голлох норм дүрэм, стандартыг шинэчлэн батална.	Авто замын засвар арчлалтын ажлын эрх зүйн орчин олон улсын түвшинд нийцсэн байна.
3	Авто замын арчлалт, урсгал засварын ажлын хөрөнгө оруулалтыг шаардлагатай хэмжээнд хүртэл нэмэгдүүлж замын ашиглалтын бэлэн байдлын түвшингээр санхүүжүүлэн зам хариуцагч компаниудын идэвх санаачилга, хариуцлагыг дээшлүүлэх	Авто замын арчлалт, урсгал засварын ажлын хөрөнгө оруулалтыг шаардлагатай хэмжээнд хүртэл нэмэгдүүлж замын ашиглалтын бэлэн, байдлын түвшингээр санхүүжүүлэн ажлыг тогтмолжуулсан байна.	Авто замын санг бие даасан байдлаар ажиллуулна.
4	Олон улс, улсын чанартай авто зам, замын байгууламжийн	2020-2024 оны хооронд нийт 515,06 км авто замд	Олон улс, улсын чанартай авто замд

	ээлжит болон их засварыг хугацааны норматив, техник ашиглалтын түвшингийн дүгнэлтэд үндэслэн үе шаттайгаар хийж хэвшүүлэх	ээлжит засвар, 334,2 км авто замд их засвар хийнэ.	2025-2028 онд хийх их болон ээлжит засварын ажлыг тодорхойлон үе шаттайгаар төлөвлөн гүйцэтгэсэн байна
5	Авто замын арчлалт, засварын ажилд шинэ техник, технологи нэвтрүүлж, АЗЗА-ын компаниудын хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, чадавхыг бэхжүүлэх	АЗЗА байгууллагуудыг шаардлагатай машин механизм, тоног төхөөрөмж, ИТА, мэргэжилтэй ажилчдаар бүрэн хангасан байна.	АЗЗА-ын компаниудын чадавх олон улсын түвшинд хүрсэн байна.
6	Авто замын үндсэн хөрөнгийн менежментийг хэрэгжүүлж засварын ажлын хөрөнгө оруулалт түүний үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх	Авто замын зурвас газрын менежментийг сайжруулан хөрөнгө оруулалт түүний үр өгөөж нэмэгдсэн байна.	Авто замын үндсэн хөрөнгийн менежмент, хөрөнгө оруулалт үр өгөөж олон улсын түвшинд хүрсэн байна.
7	Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний тэмдэгжүүлэлт, мэдээллийг тодорхой болгож замын дагуух үйлчилгээг нэмэгдүүлэн сайжруулж зам хэрэглэгчдийн тав, тухтай зорчих нөхцөл, боломжийг бүрдүүлэх;	Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний тэмдэгжүүлэлт, мэдээлэл, замын дагуух үйлчилгээ сайжирсан байна.	Авто зам хэрэглэгчдийн тав, тухтай зорчих нөхцөл, боломж бүрдсэн байна.

ЕС. ХӨТӨЛБӨРИЙН УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ

- 9.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, хэрэгжилтэд хяналт тавих, нэгдсэн удирдлага зохион байгуулалтаар хангах ажлыг зам, тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын Авто замын асуудал хариуцсан бүтцийн нэгж хариуцна. Шаардлагатай тохиолдолд хөтөлбөрийн зорилтуудыг хангах чиг үүрэг бүхий Ажлын хэсгийг холбогдох байгууллагуудын төлөөллийг оролцуулан байгуулж ажиллуулна.
- 9.2. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд жил бүр хяналт-шинжилгээ хийж, шаардлагатай бол хөндлөнгийн үнэлгээ хийлгэх ажлыг зам, тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж 2 жил тутам зохион байгуулна.
- 9.3. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүгнэлтэд үндэслэн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, шалгуур үзүүлэлтэд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно.

АРАВ. ХӨТӨЛБӨРИЙН ҮР НӨЛӨӨ

- 10.1 Авто замын арчлалт засварын ажлын удирдлага, зохион байгуулалт, хяналтын тогтолцоо оновчтой, боловсронгуй болно.
- 10.2 Авто замын арчлалт, засварын ажлын хөрөнгө оруулалт нэмэгдэж үр ашиг нь дээшилнэ.
- 10.3 Авто замын бэлэн байдлын түвшин тогтвортой байж хөдөлгөөний аюулгүй байдал, зорчигчийн тав тух дээшилнэ.
- 10.4 Авто замын сүлжээний арчлалт, засвар, ашиглалтын чадавх бэхжинэ.

-оОо-

**“ОЛОН УЛС, УЛСЫН ЧАНАРТАЙ АВТО ЗАМЫН СҮЛЖЭЭНИЙ АРЧЛАЛТ, ЗАСВАР, АШИГЛАЛТЫГ САЙЖРУУЛЖ ЧАДАВХЫГ
БЭХЖҮҮЛЭХ ДҮНД ХУГАЦААНЫ ХӨТӨЛБӨР”-ИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

№	Үйл ажиллагаа	Бүтээгдэхүүн	Шалгуур үзүүлэлт	Хариуцах байгууллага	Хэрэгжих хугацаа
Нэг. Авто замын засвар арчлалтын ажлын удирдлага, зохион байгуулалтыг тодорхой, оновчтой болгож, хяналтын тогтолцоог сайжруулах;					
1.1	Олон улс, улсын чанартай авто замын арчлалт, засварын ажлын удирдлага зохион байгуулалтын өнөөгийн тогтолцоонд өөрчлөлт оруулж төрийн өмчийн АЗЗД компаниудын төрийн өмчийн төлөөллийг ЗТХУ-нд шилжүүлэх асуудлыг шийдвэрлэх.	Засгийн газрын тогтоол	Төрийн өмчийн АЗЗД компаниудын төрийн өмчийн төлөөллийг хэрэгжүүлэх эрх ЗТХУ-нд шилжсэн байх	АЗБХХЗГ	2021
1.2	ЗТХУ төрийн өмчит АЗЗД компанийн дүрэм, бүтэц, зохион байгуулалт, зорилгот твшин, эдийн засаг санхүүгийн төлөвлөгөөг баталж хэрэгжилтэд нь хяналт тавьж байх эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх.	Сайдын тушаал	Төрийн өмчит АЗЗД компанийн дүрэм, бүтэц, зохион байгуулалт батлагдсан байх	АЗБХХЗГ ХШУДАГ	2021
1.3	Олон улс, улсын чанартай авто замын арчлалт, засварын ажлыг нэгдсэн зохион байгуулалтаар хангаж, зам хариуцагч компаниудын мэрэжлийн, өдөр тутмын удирдлага, зохицуулалт, хяналтыг хийж байх үүргийг “Зам, тээврийн хөгжлийн төв” ТӨҮТ-г хариуцуулах.	Сайдын тушаал	Авто замын арчлалт, засварын ажил нэгдсэн зохион байгуулалт, удирдлага, зохицуулалтаар ханган ажиллах талаар тушаал, шийдвэр гарч хэрэгжсэн байх	АЗБХХЗГ ЗТХТ	2021
1.4	“Авто замын зөвлөл”-ийг хуулийн дагуу байгуулан ажиллуулж замын ашиглалтын бэлэн байдалд зам хэрэглэгч, олон нийтээс тавих хяналтыг хэрэгжүүлэн тэдний дэмжлэг түслалцааг авч хамтран ажиллах.	“Авто замын зөвлөл”	“Авто замын зөвлөл” байгуулагдсан байх	АЗБХХЗГ Авто замын зөвлөл	2021
1.5	Зам хариуцагч хувийн өмчит компаниудын шалгаруулалтад тавих шаардлагыг өндөржүүлж, гэрээгээр хүлээх үүргийг тодорхой болгож, тавих хяналтыг сайжруулах	Гэрээ	Зам хариуцагч хувийн өмчит компаниудын гэрээгээр хүлээх үүрэг тодорхой болсон байх	ЗТХТ АЗЗД компаниуд	байнга
1.6	Авто зам хариуцагч компаниудын хариуцах замын уртыг оновчтой тогтоож авто замын ашиглалтын бэлэн байдлыг хангах, арчлалт засварын ажлын чанар, хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах талаар шаардлага, хариуцлагыг өндөржүүлэх заалтуудыг зам хариуцах гэрээнд тусган тогтмол хугацаанд дүгнэж байх	Сайдын тушаал	Зам хариуцагч компаниудын хариуцах замын урт оновчтой тогтоогдсон байх	АЗБХХЗГ	2021
		Гэрээ дүгнэсэн акт	Хариуцлагын талаарх заалтууд гэрээнд тусгагдаж хэрэгжсэн байх	ХШУДАГ ЗТХТ АЗЗД компаниуд	Жил тутам

ЭХ ХҮВЬ

12

СЭМГ Төрийн мөрийн бичгийн даргын ажил хариуцаж байгаа тушаал

1.7	Олон улс, улсын чанартай авто замын зурвас газрыг эзэмшигч буюу ЗТХЯ-ны бүртгэлд хамруулж кадастржуулах, "Авто замын тухай хууль"-ийн 4.1.7-д заасан зорилгатаар ашиглаж зурвас газарт явуулж буй үйл ажиллагаанаас Авто замын санд орлого олох боломжийг хуулийн дагуу бүрдүүлэх.	Кадастрын гэрчилгээ	Олон улс, улсын чанартай авто замын зурвас газрын кадастрын гэрчилгээ авсан байх	АЗБХЭГ	2021
		Авто замын сангийн орлогын хэмжээ	"Авто замын тухай хууль"-ийн 4.1.7-д заасан үйл ажиллагаанаас Авто замын санд оруулах орлогын хэмжээ нэмэгдсэн байх	ЗТХТ ХОУХ	Жил тутам
1.8	Авто замын арчлалт, засвар, ашиглалтад тавих хяналтыг сайжруулан үр нөлөөтэй болгох зорилгоор зам засварын ажлын хяналтын инженерүүдийг улсын байцаагчийн эрхтэй болгох асуудлыг холбогдох байгууллагуудад тавьж шийдвэрлэх	Авто замын тухай хуулийн нэмэлт өөрчлөлт	Авто замын засварын ажлын хяналтын инженерүүд улсын байцаагчийн эрхтэй болсон байх	АЗБХЭГ ХШГДАГ ЗТХТ	2021- 2024
1.9	Улсын чанартай хатуу хучилттай авто замд даац хэтрүүлэн тээвэр хийдэг асуудлыг арилгах зорилгоор төлбөр хураах цэгүүдэд даац хэмжих төхөөрөмж байрлуулсан стандартыг мөрдүүлж даац хэтрүүлэн тээвэрлэлт хийх явдлыг зогсоох арга хэмжээг шат дараатай авах	Даац хэмжих төхөөрөмж	Улсын чанартай хатуу хучилттай авто замын төлбөр хураах бүх цэгүүдэд даац хэмжих төхөөрөмж байрлуулсан байх	АЗБХЭГ АЗЗА компаниуд	2021- 2024
Хоёр. Авто замын засвар арчлалтын ажлын стандарт, норм дүрэм, эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох					
2.1	"Авто зам, замын байгууламжийн засварын ажлын үйлдвэрлэлийн жишиг норм БНБД 81-20-08"-ыг шинэчлэн боловсруулж батлуулсан хэрэгжүүлэх	Норм дүрэм	Нормыг шинэчлэн батлуулж хэрэгжүүлсэн байх	АЗБХЭГ СНХ АЗЗА компаниуд	2021
2.2.	"Авто зам, замын байгууламжийн засварын ажлын төсвийн жишиг норм БНБД 81-26-08"-ыг шинэчлэн боловсруулах ажлыг дуусгаж хэрэгжүүлэх	Норм дүрэм	Нормыг шинэчлэн батлуулж хэрэгжүүлсэн байх	АЗБХЭГ СНХ АЗЗА компаниуд	2021
2.3	Авто замын орон зайн мэдээллийн санд суурилсан веб аппликэйшнд улсын чанартай авто замын судалгааны мэдээллийг оруулах, веб аппликэйшнийг мэргэжлийн, хэрэглээний түвшинд ашиглах дадлагыг бий болгох, олон улсын стандартын түвшинд нэгдсэн мэдээллийг системийг бий болгох	веб аппликэйшн, мэдээллийн систем	Нэгдсэн мэдээллийн систем бий болсон байх	АЗБХЭГ ЗТХТ	2021
2.4	Авто зам, замын байгууламжийн техник ашиглалтын түвшин тогтоох үнэлэх аргачлал MNS 6441:2014 стандартыг шинэчлэн гаргаж хэрэгжүүлэх	Стандарт	Стандартыг шинэчлэн батлуулж хэрэгжүүлсэн байх	АЗБХЭГ СНХ АЗЗА компаниуд	2021

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАМ, ТЭЭВЭРИЙН ХӨЛ АЖЛЫН ЯАМ
ЭХ ХУВЬ
Самд Торлын мэргэйн бичгийн
дэргэд хэргийг үндэслэн
2021.08.10

2.5	"Авто зам, замын байгууламжийн засвар арчлалтын арга технологи БНБД 13-03-00" нормыг шинэчлэн боловсруулж хэрэгжүүлэх	Норм дүрэм	Нормыг шинэчлэн батлуулж хэрэгжүүлсэн байх	АЗБХЗГ СНХ АЗЗА компаниуд	2021
2.6	"Авто зам, замын байгууламжийн засвар арчлалтын техникийн шаардлага" нормыг шинэчлэн боловсруулж хэрэгжүүлэх	Техникийн шаардлага	Техникийн шаардлагыг шинэчлэн батлуулж хэрэгжүүлсэн байх	АЗБХЗГ СНХ АЗЗА компаниуд	2021
2.7	"Авто зам, замын байгууламжийн арчлалт, урсгал засвар, онцгой ажлуудыг гүйцэтгэх хугацааны норм ЗЗБНБД 41-010-2016"ыг шинэчлэн боловсруулах	Норм дүрэм	Нормыг шинэчлэн батлуулж хэрэгжүүлсэн байх	АЗБХЗГ СНХ АЗЗА компаниуд	2021
2.8	"Авто зам, замын байгууламжийн арчлалт засварын зохион байгуулалт техникийн дүрэм ЗЗБНБД 41-011-2016"ыг шинэчлэн боловсруулж хэрэгжүүлэх	Норм дүрэм	Нормыг шинэчлэн батлуулж хэрэгжүүлсэн байх	АЗБХЗГ СНХ АЗЗА компаниуд	2021
Гурав. Авто замын арчлалт, урсгал засварын ажлын хөрөнгө оруулалтыг шаардлагатай хэмжээнд хүртэл нэмэгдүүлж замын ашиглалтын бэлэн байдлын түвшингээр санхүүжүүлэн зам харууцагч компаниудын идэвх санаачилга, харууцлагыг дээшлүүлэх:					
3.1	Авто замын арчлалт урсгал засварын ажилд зарцуулах хөрөнгө оруулалтыг жил тутам нэмэгдүүлэн шаардлагатай хэмжээнд хүргэх.	Авто замын арчлалт урсгал засварын ажилд зарцуулах хөрөнгө оруулалтын хэмжээ	2021 онд 52,0 тэрбум төгрөг 2022 онд 92,3 тэрбум төгрөг 2023 онд 94,8 тэрбум төгрөг 2024 онд 98,5 тэрбум төгрөг 2025-2028 онд 100-аас 112 тэрбум төгрөг болж жил тутам нэмэгдсэн байх	АЗБХЗГ БТГ	2021- 2028
3.2	Зам, тээврийн хөгжлийн сайд болон Сангийн сайдын хамтарсан "Журам батлах тухай" 2020 оны 154/А/159 дугаар тушаалаар батлагдсан "Авто замын ашиглалтын бэлэн байдлын түвшнээр санхүүжүүлэх журам"-ыг хэрэгжүүлэх бэлтгэлийг хангаж 2021 оноос зарим компаниудад туршилтын журмаар хэрэгжүүлж эхлэн 2023 онд бүх компаниудыг хамруулах арга хэмжээ авах	Журмаар санхүүжигдсэн компаний тоо	2021 онд 3 компани 2023 онд бүх компаниг Авто замын ашиглалтын бэлэн байдлын түвшнээр санхүүжүүлэх журамд хамруулсан байх	АЗБХЗГ ЗТХТ АЗЗА компаниуд	2021- 2023
3.3	Олон улс, улсын чанартай авто замын ашиглалтын бэлэн байдлын судалгааг хийж зам харууцагч компаниудын харууцсан замын бэлэн байдлын түвшинг замын хучилтын төрөл, насжилтын байдлаар нь тогтоох ажлыг зохион байгуулах	Судалгааны тайлан	Авто замын ашиглалтын бэлэн байдлын түвшинг замын хучилтын төрөл, насжилтын байдлаар нь тогтоосон байх	ЗТХТ	2021

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАМ ТЭЭВЭРИЙН ХЭЛ АЖЛЫН ЯАМ
ЭХ ХУВЬ
Самд Тодорин даргын бичгийн
дэргэд 2020 оны 14 дүгээр тушаал

3.4	Авто замын ашиглалтын бэлэн байдлыг шалгаж дүгнэн санхүүжүүлэх нарийвчилсан журмыг боловсруулж баталж хэрэгжүүлэх	Журам	Журмыг боловсруулж батлуулсан байх	3ТХТ	2021
			Журмын хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байх	АЗЗА компаниуд	байнга
3.5	"Авто замын сан"-г шаардагдах эх үүсвэрээр нь байнга хангаж хуульд заасан чиг үүргийн дагуу бие даасан хэлбэрээр ажиглуулж замын арчлалт, урсгал засварын ажлыг бүрэн хэмжээгээр сангаас санхүүжүүлэн хөрөнгийн үр ашгийг дээшлүүлэх	Авто замын сан	"Авто замын сан"-г хуульд заасан чиг үүргийн дагуу бие даасан хэлбэрээр ажиглуулж эхлэх	АЗБХХЗГ 3ТХТ	2021- 2024
			Авто замын сангийн орлогын эх үүсвэр жил тутам тогтвортой нэмэгдсэн байх	АЗБХХЗГ 3ТХТ	Жил тутам
3.6	Авто замын сангийн орлогын эх үүсвэрийг тогтвортой хэмжээнд нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авч сангийн үйл ажиллагааг зах зээлийн зарчимд нийцүүлэн өөрийн орлогоор санхүүждэг болох чиглэлийг баримтлан эрх зүйн орчныг бүрдүүлнэ.	Холбогдох дүрэм журам	Авто замын сангийн орлогоор зөвхөн засвар арчлалтын ажлыг санхүүжүүлдэг эрх зүйн орчин бүрдсэн байх.	АЗБХХЗГ	2021- 2022
			Авто замын сангийн орлогын эх үүсвэр жил тутам тогтвортой нэмэгдсэн байх	АЗБХХЗГ 3ТХТ	Жил тутам
Дөрөв. Олон улс, улсын чанартай авто зам, замын байгууламжийн ээлжит болон их засварыг хугацааны норматив, техник ашиглалтын түвшингийн дүгнэлтэд үндэслэн үе шаттайгаар хийж хэвшүүлэх					
4.1	Авто замын салбарын хөрөнгө оруулалтыг төлөвлөж, санхүүжүүлэхэд эхний ээлжид одоо ашиглагдаж байгаа хатуу хучилттай зам, гүүрийн ээлжит болон их засварын ажлыг гүйцэтгэхэд чиглүүлж зам, замын байгууламжийг удаан хугацаанд хэвийн хэмжээнд ашиглаж байх боломжийг бүрдүүлэх	Ээлжит болон их засварын ажил хийгдсэн хатуу хучилттай зам, гүүрийн урт	Авто зам, замын байгууламжийг удаан хугацаанд хэвийн хэмжээнд ашиглаж байх боломж бүрдсэн байх	АЗБХХЗГ БТГ	2022- 2024
			23 км авто замд их засвар хийсэн байх	АЗБХХЗГ	2021
4.2	Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний дагуу олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний 10 чиглэлийн 515,06 км, замд их засвар, 5 чиглэлийн 334,2 км хатуу хучилттай авто замд ээлжит засвар хийх ажлыг зохион байгуулах	Ээлжит болон их засварын ажил хийгдсэн хатуу хучилттай зам, гүүрийн урт	208,36 км авто зам их засвар, 102,2 км авто замд ээлжит засвар хийсэн байх	АЗБХХЗГ	2022
			2023 онд -201,8 км авто зам их засвар, 123,56 км авто замд ээлжит хийсэн байх	АЗБХХЗГ	2023
			81,9 км авто зам их засвар, 108,5 км авто замд ээлжит засвар хийсэн байх	АЗБХХЗГ	2024

МОНГОЛ
ЗАМ, ТЭЭВЭРИЙН ХӨЛ АЖИЛН ЯАМ
ЭХ ХҮВЬ
Саяд Торжийн Газрын бичгийн дарга *Мөнхтүвшин* /Хуучин дарга/

4.3	Авто замын ээлжит засвар хийх орчин үеийн өндөр бүтээмжтэй тоног төхөөрөмж нь өндөр үнэтэй учир зам хариуцагч компаниуд худалдан авах боломжгүй байгааг харгалзан энэ асуудлыг нэгдсэн Байдлаар шийдвэрлэн компаниудад түрээсээр ашиглуулж ээлжит засварыг нормативт хугацаанд нь хийж байх оновчтой тогтолцоог бүрдүүлж ажиллах	Нормативт хугацаанд нь ээлжит засварыг хийсэн авто замын урт	Өндөр бүтээмжтэй тоног төхөөрөмжийг АЗЗАкомпаниудад түрээсээр ашиглуулж авто замын ээлжит засвар хийх боломжийг хангасан байх	ЗТХТ АЗЗА компаниуд	2021-2028
4.4	Авто замын ээлжит болон их засвар хийхийн өмнө замын техник ашиглалтын түвшин болон хийх засварын хэмжээг тогтоох судалгааг энэ ажлаар мэргэшсэн багаар хийлгэж зургийн даалгаврыг бодитой гаргаж зураг төслийн чанарыг сайжруулахад анхаарч хэвшүүлэх	Авто замын ээлжит болон их засварын ажлын зураг төсөл	Авто замын ээлжит болон их засварын ажлын зураг төслийн чанарыг сайжруулсан байх	АЗБХЭГ Зураг төслийн компаниуд	Байнга
4.5	Ээлжит болон их засварын ажилд тавих хяналтын тогтолцоо, үүрэг, хариуцлагыг дээшлүүлж хөндлөнгийн хяналтын үр нөлөөг нэмэгдүүлж замын барилгын ажлын менежмент, хөдөлгөөн зохицуулалтыг сайжруулж, ээлжит болон их засварын ажлын үед хөдөлгөөний саатал, аваар, осолгүй байх нөхцөлийг бүрдүүлж ажиллах	Ээлжит болон их засварын ажлын чанар	Ээлжит болон их засварын ажилд тавих хяналтын тогтолцоо, үүрэг хариуцлага дээшилсэн байх	АЗБХЭГ Гүйцэтгэгч компаниуд	Байнга
4.6	Олон улс, улсын чанартай авто замд 2025-2028 онд хийх их болон ээлжит засварын ажлыг тодорхойлон үе шаттайгаар төлөвлөн гүйцэтгэж байх	Ээлжит болон их засварын ажлын чанар	Ээлжит болон их засварын ажилд тавих хяналтын тогтолцоо, үүрэг хариуцлага дээшилсэн байх	АЗБХЭГ Гүйцэтгэгч компаниуд	2025-2028
Тав. Авто замын арчлалт, засварын ажилд шинэ техник, технологи нэвтрүүлж, АЗЗА-ын компаниудын хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, чадавхыг бэхжүүлэх					
5.1	Авто замын арчлалт, засварын ажилд ашиглагдаж байгаа бусад улс орнуудын дэвшилтэт шинэ технологийг судалж нэвтрүүлэхийн дээр зам, замын байгууламжийн засварын ажилд тохирсон бага оврын өндөр хүчин чадалтай тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслээр хангах арга хэмжээ авах	Төног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн тоо	Авто замын арчлалт, засварын ажилд нэвтэрсэн дэвшилтэт шинэ технологийн тоо	Авто замын арчлалт, засварын ажилд тохирсон бага оврын өндөр хүчин чадалтай 2-оос доошгүй тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслээр хангасан байх	АЗЗА компаниуд
			Авто замын арчлалт, засварын ажилд тохирсон бага оврын өндөр хүчин чадалтай 1-ээс доошгүй дэвшилтэт шинэ технологийг судалж нэвтрүүлсэн байх	АЗЗА компаниуд	Байнга

МОНГОЛ
 ЗАМ ТЭЭВЭРИЙН ХЭЛ АЖЛИЙН ЯАМ
 ЭХ ХУВЬ
 Сэлд Төрвийн нэрийн бичгийн даргын /.../ Ажлын үүрэгтэй /.../ 1 үүсвэл

5.2	<p>Төрийн өмчит АЗЗА-ын компаниудын машин механизм тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх талаар арга хэмжээг авч ажиллана. Үнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Бөгөрүс Улсын Засгийн газар хооронд байгуулсан Экспортын зээлийн ерөнхий хэлэлцээрийн хүрээнд авто замын засвар арчлалтын нүхэн засварын тусгай тоноглол бүхий МАЗ-5337А2-348-600 маркийн "Тайфун" авто машин 21 ширхэг, хосолмог ажиллагаатай тусгай зориулалтын тоноглол бүхий МАЗ-5905А2-390 маркийн авто машин 21 ширхэгийг худалдан авах - Азийн хөгжлийн банкны зээлээр Гадаргуун боловсруулалтын машин /Чил силлэр/ Гадаргуун боловсруулалтын машин /Слорри силлэр/ Авто замын үзлэгийн машин /Laser Crack Measurement System/ тус бүр 1 ширхэгийг худалдан авах - Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2021-2024 онд 65,9 тэрбум төгрөгийн үнэ бүхий 15 нэр төрлийн 435 ширхэг машин механизм тоног төхөөрөмжийг худалдан авах 	<p>Машин механизм тоног төхөөрөмж</p>	<p>Гадаргуун боловсруулалтын машин, Авто замын үзлэгийн машин тус бүр 1 ширхэгийг худалдан авсан байх</p>	<p>АЗБХЭГ</p>	<p>2021</p>
5.3	<p>Хувийн өмчит АЗЗА-ын компаниудтай байгуулах зам харууцагчийн гэрээнд заавал байх машин, механизм тоног, төхөөрөмж, багаж хэрэгслийг нарийвчлан тодорхой зааж хэрэгжилтэд нь хяналт тавьж машин механизм, тоног төхөөрөмжөө сайжруулахад нь дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллах</p>	<p>Машин механизм тоног төхөөрөмж</p>	<p>Хувийн өмчит АЗЗА-ын компаниудын машин механизм, тоног төхөөрөмж нормативын дагуу шаардлагатай хэмжээнд хүрсэн байх</p>	<p>АЗБХЭГ Хувийн өмчит АЗЗА-ын компаниуд</p>	<p>2021-2024</p>
5.4	<p>АЗЗА-ын байгууллагуудыг шаардлагатай ИТА, мэргэжилтэй ажилчдаар бүрэн хангаж, мэдлэг, чадварыг нь дээшлүүлэх ажлыг төлөвлөгөөтэйгөөр хэрэгжүүлэх</p>	<p>ИТА, мэргэжилтэй ажилчдын тоо</p>	<p>жил тутам АЗЗА-ын байгууллагуудын 10-аас доошгүй ИТА, мэргэжилтэй ажилчдын мэдлэг, чадварыг нь дээшлүүлсэн байх</p> <p>АЗЗА-ын байгууллагуудыг нормативын дагуу шаардлагатай ИТА, мэргэжилтэй ажилчдаар бүрэн хангасан байх</p>	<p>АЗЗА-ын компаниуд</p>	<p>2021-2024</p>
5.5	<p>Авто замын мэргэжлээр мэргэжилтэн бэлтгэж байгаа их, дээд сургууль, колледжид суралцагсдыг зам, замын байгууламжийн арчлалт, засварын чиглэлээр</p>	<p>Зам харууцагч компаниудад</p>	<p>жил тутам 10-аас доошгүй Авто замын мэргэжлээр мэргэжилтэн бэлтгэж байгаа их, дээд сургууль, колледжид суралцагчид</p>	<p>АЗЗА компаниуд</p>	<p>байнга</p>

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАМ ТЭЭВРИЙН ХӨГ АЖИЛН ЯАМ
ЭХ ХҮВЬ
Самд Торлын нэрлэн бичгийн даргын Ажилгуулаар гушаагч

	Мэргэшүүлэх талаар хамтран ажиллаж зам хариуцагч компаниудад дадлага хийлгэж байх ажлыг зохион байгуулах	дадлага хийсэн оюутнуудын тоо	коллежид суралцагсдыг зам хариуцагч компаниудад дадлага хийлгэсэн байх	Их, дээд сургууль, коллеж	
5.6	Авто замын инженер, техникч зэрэг мэргэжлээр суралцаж байгаа оюутнуудын судалгаа гаргаж тэднийг аймгууд дахь зам хариуцагч компаниудад ажиллуулахыг дэмжиж, урамшуулах арга хэмжээ авч ажиллах	Судалгаа	Авто замын инженер, техникч зэрэг мэргэжлээр суралцаж байгаа оюутнуудын судалгаа гаргаж байх	АЗХ	Байнга
		Зам хариуцагч компаниудад очиж ажиллаж буй оюутнуудын тоо	Авто замын инженер, техникч зэрэг мэргэжлээр суралцаж байгаа оюутнуудыг зам хариуцагч компаниудад ажиллуулахыг дэмжиж, урамшуулсан байх	АЗЗА компаниуд	Байнга
5.7	АЗЗА-ын байгууллагуудын инженер техникийн ажилтнуудыг давтан сургах, мэргэжил дээшлүүлэх, зэрэг олгох, гадаад, дотоодын их дээд сургуульд мэргэшлийн чиглэлээр нь сургалтад хамруулах ажлыг үе шаттайгаар зохион байгуулах	Мэргэжил дээшлүүлсэн, зэрэг авсан ИТА-ын тоо	байгууллагуудын 5-аас доошгүй инженер техникийн ажилтнуудыг давтан сургах, мэргэжил дээшлүүлэх, зэрэг олгох, гадаад, дотоодын их дээд сургуульд мэргэшлийн чиглэлээр нь сургалтад хамруулсан байх	АЗБХЭГ АЗХ АЗЗА компаниуд	Байнга
5.8	АЗЗА-ын байгууллагуудын ИТА-уудын цалин, урамшууллыг нэмэгдүүлж нийгмийн асуудлыг нь шийдвэрлэхэд туслалцаа үзүүлэх	ИТА-уудын цалин, урамшууллын хэмжээ	АЗЗА-ын байгууллагуудын ИТА-уудын цалин, урамшууллыг нэмэгдүүлж нийгмийн асуудлыг нь шийдвэрлэсэн байх	АЗЗА компаниуд	Байнга
5.9	Авто замын засвар арчлалтын мэргэжилтэй ажилчид бэлтгэх талаар мэргэжил сургалтын төв, төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажиллаж тэднийг зам хариуцагч компаниудад тогтвор суурьшигтай ажиллах нөхцөл, боломжийг бүрдүүлэх	Авто замын засвар арчлалтын мэргэжилтэй ажилчдын тоо	Авто замын засвар арчлалтын мэргэжилтэй ажилчид тогтвор суурьшигтай ажиллах нөхцөл, боломжийг бүрдүүлсэн байх	АЗЗА компаниуд	Байнга
		вэб аппликэйшн	"Авто замын орон зайн мэдээллийн санд суурилсан вэб аппликэйшныг нэвтрүүлсэн байх	3ТХТ	2021
5.10	Авто замын засвар арчлалтын байгууллагуудын мэдээллийн системийг боловсронгуй болгох талаар дараах арга хэмжээг авч ажиллана. Үүнд: - "Авто замын орон зайн мэдээллийн санд суурилсан вэб аппликэйшнд улсын чанартай замын судалгааны мэдээллийг оруулах, вэб аппликэйшныг мэргэжлийн, хэрэглээний түвшинд ашиглах дадлагыг бий болгох, олон улсын стандартын түвшинд нэгдсэн мэдээллийн	Камер програм хангамж	Авто зам, замын байгууламжийн төвөгшилтэй цэгүүдийг камержуулж,	3ТХТ АЗЗА	2022- 2024
		програм хангамж	Авто зам хэрэглэгчдээс цахимаар замын нөхцөл байдлын мэдээллийг шуурхай авах програм хангамжийг нэвтрүүлсэн байх	3ТХТ	2022

ЗАМ ТӨВӨГШИЛТЭЙ ХЭГ АЖИЛЧИН ЯАМ

ЭХ ХУВЬ

Савд Төрийн нарийн бичгийн даргын тушаал, Монгол улсад

<p>системийг бий болгох" төсөл хэрэгжүүлж, ашиглалтад нэвтрүүлэх, - Авто зам хэрэглэгчдээс цахимаар замын нөхцөл байдлын мэдээллийг шуурхай авах програм хангамжийг хөгжүүлэх - Авто зам, замын байгууламжийн төвөгшилтэй цэгүүдийг камержуулж, нэгдсэн мэдээллийн системд холбох - Авто зам, замын байгууламжийн техник ашиглалтын түвшин тогтоох судалгааны үр дүнг авто замын орон зайн нэгдсэн мэдээллийн системд холбох - Олон улс, улсын чанартай авто замын бэлэн байдлын мэдээ авах системийг сайжруулан цаашид нэгдсэн удирдлагын төвтэй болох ажлыг шат дараатай авч хэрэгжүүлэх</p>	<p>Авто замын орон зайн нэгдсэн мэдээллийн систем</p> <p>Системийн нэгдсэн удирдлагын төв</p>	<p>нэгдсэн мэдээллийн системд холбоосон байх</p> <p>Авто зам, замын байгууламжийн техник ашиглалтын түвшин тогтоох судалгааны үр дүнг авто замын орон зайн нэгдсэн мэдээллийн системд холбоосон байх</p>	<p>3ТХТ АЗЗА компаниуд</p>	<p>2022-2024</p>
<p>Зургаа. Авто замын үндсэн хөрөнгийн менежментийг хэрэгжүүлж засварын ажлын хөрөнгө оруулалт түүний үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх;</p>				
<p>6.1 Авто замын засвар арчлалтын ажлыг Замын үндсэн хөрөнгийн менежментийн систем (ЗУХМС)-д үндэслэн гүйцэтгэж засвар арчлалтын ажилд шаардлагатай хөрөнгийн хэмжээг тодорхойлж төлөвлөн оновчтой хэрэгжүүлж зам, замын байгууламжийн ашиглалтыг сайжруулан хөрөнгө оруулалтын үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх</p>	<p>Замын үндсэн хөрөнгийн менежментийн систем</p>	<p>Авто замын засвар арчлалтын ажлын хөрөнгө оруулалтын үр өгөөж жил тутам 5-аас доошгүй хувиар нэмэгдсэн байх</p>	<p>АЗБХХЗГ 3ТХТ</p>	<p>2022-2028</p>
<p>6.2 Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний дахин үнэлгээг хийж зам, замын байгууламжийн үнэлгээг чиглэл бүрээр нь гарган үндсэн хөрөнгийн бүртгэлд оруулан жил бүр элэгдэл, хорогдлыг тооцон, өртгийн хөдөлгөөн хийж байх ажлыг хэвшүүлэх</p>	<p>Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний тайлан</p>	<p>Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний үндсэн хөрөнгийн менежмент сайжирсан байх</p>	<p>АЗБХХЗГ 3ТХТ</p>	<p>Жил тутам</p>
<p>6.3 Авто зам, замын байгууламжийн арчлалт, засварын ажлын хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг тодорхой хугацаанд тооцон цаашид авах арга хэмжээг тодорхойлон хэрэгжүүлж байх</p>	<p>Судалгааны тайлан</p>	<p>Авто зам, замын байгууламжийн арчлалт, засварын ажлын хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг жил тутам тооцсон байх</p>	<p>АЗБХХЗГ 3ТХТ</p>	<p>Жил тутам</p>
<p>6.4 Олон улс, улсын чанартай авто замаас төлбөр авах замын уртыг оновчтой тогтоож хоёр урсгалд нь төлбөр авах асуудлыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх</p>	<p>Төлбөр авах цагийн тоо</p>	<p>Олон улс, улсын чанартай авто замаас төлбөр авах замын уртыг оновчтой тогтоож хоёр урсгалд нь төлбөр авсан байх</p>	<p>3ТХТ</p>	<p>Байнга</p>

6.5	Авто зам ашигласны төлбөрийн одоогийн хэмжээг нэмэгдүүлэх асуудлыг холбогдох байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх	Авто зам ашигласны төлбөрийн хэмжээ	Авто зам ашигласны төлбөрийн хэмжээг 50-аас доошгүй хувиар нэмэгдүүлсэн байх	2020 онд - 12 цэг 2021 онд - 25 цэг 2022 онд - 4 цэг Нийт 41 цэгийн үйл ажиллагаа бүрэн цахимжсан байна	АЗБХЭГ ЗТХТ	2021- 2022
6.6	Авто замын төлбөр авах цэгүүдийн байршлыг оновчтой тогтоон нэмэгдүүлж цахимжуулан хувь хүний оролцоо нөлөөллийг аль болох багасгах арга хэмжээ авах	Төлбөр авах цэгийн тоо			АЗБХЭГ ЗТХТ	2021- 2024
6.7	Авто замын улсын байцаагчийн ногдуулсан торгууль шийтгэврийн орлогын тодорхой хэсгийг авто замын санд төвлөрүүлэх асуудлыг холбогдох байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх	Авто замын санд төвлөрсөн орлогын хэмжээ	Авто замын улсын байцаагчийн ногдуулсан торгууль шийтгэврийн орлогын 50-аас доошгүй хувь Авто замын санд төвлөрсөн байх		ЗТХТ	2022- 2028
6.8	Олон улс, улсын чанартай авто замын арчлалт, засварын ажлын хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт, санхүүжилт, зарцуулалт, хяналтыг сайжруулан үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авах	Хөрөнгө оруулалтын үр өгөөжийн хувь	Олон улс, улсын чанартай авто замын арчлалт, засварын ажлын хөрөнгө оруулалтын үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авсан байх		АЗБХЭГ ЗТХТ	2021- 2022
Долоо. Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний тэмдэгжүүлэлт, мэдээллийг тодорхой болгож замын дагуух үйлчилгээг нэмэгдүүлэн сайжруулж зам хэрэглэгчдийн тав, тухтай зорчих нөхцөл, боломжийг бүрдүүлэх						
7.1	Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах үндэсний стратегийг хэрэгжүүлэх шат дараатай арга хэмжээ авч замын тэмдэг тэмдэглэгээ, мэдээллийг оновчтой тодорхой болгож замаас хамааран гарах осол, авааргүй орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх	Авто замаас хамааран гарах осол, аваарын тоо	Авто замаас хамааран гарах осол, аваарын тоо буурсан байх		АЗБХЭГ ЗХАБҮЗ Ажлын алба	байнга
7.2	Олон улс, улсын чанартай авто зам болон түүнээс саглаалах орон нутгийн замыг тэмдэгжүүлэх арга хэмжээг нэгдсэн зохион байгуулалт, төлөвлөгөөтэйгөөр хэрэгжүүлж зорчигчид хаана, ямар онцлогтой замаар явж байгаа мэдээллийг авч зорьсон газраа төөрч, будлихгүйгээр хүрч байх нөхцөлийг шат дараатайгаар бүрдүүлэх	Олон улс, улсын чанартай авто зам болон орон нутгийн замын тэмдгийн тоо	Зорчигчид зорьсон газраа төөрч, будлихгүйгээр хүрч байх нөхцөлийг бүрдүүлсэн байх		АЗБХЭГ ЗХАБҮЗ Ажлын алба	байнга
7.3	Олон улс, улсын чанартай болон тусгай зориулалтын авто замын нийт зурвас газрын судалгааг гарган кадастрын бүртгэлд хамруулах асуудлыг зохион байгуулж ЗТХУ-ны эзэмшилд авах	Эзэмшлийн гэрчилгээ	Олон улс, улсын чанартай болон тусгай зориулалтын авто замын нийт зурвас газрыг ЗТХУ-ны эзэмшилд авсан байх		АЗБХЭГ	2022- 2024
7.4	Олон улс, улсын чанартай болон тусгай зориулалтын авто замын зурвас газарт үйл ажиллагаа, үйлчилгээ эрхэлж байгаа байгууллага, иргэдийн судалгаа гаргаж	Судалгааны тайлан	Олон улс, улсын чанартай болон тусгай зориулалтын авто замын зурвас газарт үйл ажиллагаа, иргэдийн судалгаа гаргаж		ЗТХТ	2021

	цаашид зурвас газрыг чөлөөлөх болон үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрөл олгох зэргээр шийдвэрлэх		Чөлөөлсөн болон зөвшөөрөл олгосон зурвас газрын нэгж талбарын тоо	үйлчилгээ эрхэлж байгаа байгууллага, иргэдийн судалгааг шинэчлэн гаргасан байх		
7.5	Авто замын зурвас газарт үйл ажиллагаа, үйлчилгээ явуулах, түүнд тавигдах шаардлага болон тодорхой хураамж тогтоох журам боловсруулж батлуулсан хэрэгжүүлэх	Журам		Олон улс, улсын чанартай болон тусгай зориулалтын авто замын зурвас газрыг чөлөөлөх болон үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрөл олгох зэргээр шийдвэрлэсэн байх	АЗБХХЗГ	2021-
7.6	Олон улс, улсын чанартай авто замын зурвас газарт үйл ажиллагаа, үйлчилгээ явуулах, газар эзэмшүүлэхгүй байх талаар орон нутгийн төр, захиргааны байгууллагад мэдэгдэл өгч зурвас газрыг хамгаалах, тохижуулах талаар хамтран ажиллах	Мэдэгдэл Хамтын ажиллагааны Санамж бичиг		Авто замын зурвас газрыг хамгаалах, тохижуулах талаар орон нутгийн төр, захиргааны байгууллагатай хамтран ажилласан байх	ЗТХТ АЗЗА компаниуд	байнга
		Тохижуулсан зурвас газрын хэмжээ		Зам хариуцагч байгууллагаас замын зурвас газрыг тохижуулан байнга арчлан хамгаалсан байх	АЗЗА	байнга
7.7	Зам хариуцагч байгууллагаас замын зурвас газарт ажил гүйцэтгэх үүргийг тодорхой болгож тохижуулан байнга арчлан хамгаалдаг болгох арга хэмжээ авах					
7.8	Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээгээр зорчигчдын тав, тухтай зорчих боломжийг бүрдүүлэх зорилгоор замын дагууд тээврийн хэрэгслийн түр зогсох талбайг үе шаттайгаар байгуулах	Түр зогсоолын тоо		Олон улс, улсын чанартай авто замын дагууд тээврийн хэрэгслийн түр зогсох талбайг байгуулах дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн байх	АЗБХХЗГ АЗЗА компаниуд	2021- 2024
7.9	Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээгээр зорчих тээврийн хэрэгслийн жолооч, зорчигчдын амрах болон машиндаа үзлэг, үйлчилгээ хийх зориулалтаар авто замын дагууд үйлчилгээний цогцолборудыг байгуулж ажиллуулна. Үйлчилгээний цогцолборыг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд байгуулж ажиллуулна.	Авто замын дагууд үйлчилгээний цогцолборын тоо		Авто замын дагууд үйлчилгээний цогцолборудыг байгуулах дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн байх	АЗБХХЗГ АТБХХЗГ	2021- 2024
7.10	Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний дагууд түр зогсох талбай болон үйлчилгээний цогцолбор байгуулж ажиллуулна журам гарган баталж хэрэгжүүлнэ	Журам		Журам боловсруулсан баталж хэрэгжүүлсэн байх	АЗБХХЗГ АТБХХЗГ	2021

-000-

**"ОЛОН УЛС, УЛСЫН ЧАНАРТАЙ АВТО ЗАМЫН СҮЛЖЭЭНИЙ АРЧЛАЛТ, ЗАСВАР, АШИГЛАЛТЫГ САЙЖРУУЛЖ ЧАДАВХЫГ
БЭХЖҮҮЛЭХ ДҮНД ХУГАЦААНЫ ХӨТӨЛБӨР"-ИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЭД ШААРДАГАТАЙ ХӨРӨНГИЙН ХЭМЖЭЭ,
САНХҮҮЖИЛТИЙН ЭХ ҮҮСВЭРИЙН ТӨСӨӨГӨЛ /2020-2024 ОН/**

2 дугаар хавсралт

№	Бодлогын зорилт	Эхлэх /дуусах огноо	Нийт Төсөв /сая.₮/	Хөрөнгө оруулалт /он/, сая төгрөг					Санхүүжилт эх үүсвэр
				2020	2021	2022	2023	2024	
1	Авто замын засвар арчлалтын ажлын удирдлага, зохион байгуулалтыг тодорхой, оновчтой болгож, хяналтын тогтолцоог сайжруулах	2021-2022	4719	1147	3190	382			Улсын төсөв
2	Авто замын засвар арчлалтын ажлын стандарт, норм дүрэм, эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох	2021	350		350				Улсын төсөв
3	Авто замын арчлалт, урсгал засварын ажлын хөрөнгө оруулалтыг шаардлагатай хэмжээнд хүртэл нэмэгдүүлж замын ашиглалтын бэлэн байдлын түвшингээр санхүүжүүлэн зам хариуцагч компаниудын идэвх санаачилга, хариуцлагыг дээшлүүлэх.	2020-2024	392600	55000	52000	92300	94800	98500	Улсын төсөв
4	Олон улс, улсын чанартай авто зам, замын байгууламжийн ээлжит болон их засварыг хугацааны норматив, техник ашиглалтын түвшингийн дүгнэлтэд үндэслэн үе шаттайгаар хийж хэвшүүлэх	2021-2024	504510		17248	198632	206265	82365	Улсын төсөв 299265,0 Гадаадын зээл 243105,0
5	Авто замын арчлалт, засварын ажилд шинэ техник, технологи нэвтрүүлж, АЗЗА-ын компаниудын хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, чадавхыг бэхжүүлэх	2021-2024	66015,6		18702	16148,2	18102,3	13063,1	Улсын төсөв 40316,4 Гадаадын зээл 11,174,6
6	Авто замын үндсэн хөрөнгийн менежментийг хэрэгжүүлж засварын ажлын хөрөнгө оруулалт түүний үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх.	2020-2024	15684	5588	6096	4000			Улсын төсөв
7	Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээний тэмдэгжүүлэлт, мэдээллийг тодорхой болгож замын дагуух үйлчилгээг нэмэгдүүлэн сайжруулж зам хэрэглэгчдийн тав, тухтай зорчих нөхцөл, боломжийг бүрдүүлэх.	2021-2024	6529,2		3804	1737,6	761,4	226,2	Улсын төсөв
Нийт шаардагдах хөрөнгийн хэмжээ төгрөгөөр /сая.төгрөг/		2020-2024	990407,8	61735	101390	313199,8	319928,7	194154,3	Улсын төсөв 736128,2 Гадаадын зээл 254279,6

ӨМНӨН АЖААЛ, ТӨСӨВ, ҮНДЭСНИЙ ХАНАРТАЙ АЖААЛ

ЭХ ХҮВЬ

 Санд Төрийн нарийн Бичгийн даргын /МОН/ оны /Август/ сар 22-нд